

संपादकीय पर्यटनपूरक पाऊल

दि वस उन्हाळी पर्यटनाचे आहेत.
 तसेही अलोकडच्या काळात
 पर्यटनाला चांगले दिवस आले
 आहेत.

परिणामातील तिन्ही पर्यटनप्रेमीचे
 पर्यटन सुरुच असते. ते अधिक सुरक्षित
 आणि सुखदायी व्हावे, अशीच पर्यटकांची
 अपेक्षा असते. त्याच उद्देशने 'महाराष्ट्र
 पर्यटन सुरक्षा दल' तथा 'पर्यटन
 स्थापन करण्याचा निर्णय सरकारने नुकताच
 जाहीर केला आहे. पर्यटकाची सुरक्षा हा
 त्याचाचा प्रमुख उद्देश असल्याचे आणि
 त्या बोर्डरीन पर्यटनस्थळांविषयी
 पुरवण्याचे काम हे मित्र करतील, असेही
 सरकारकडून सांगण्यात आले. पर्यटन हा
 जीवनाचा अविभाज्य भाग बनला आहे.

एकदा तरी फिरायल जाण्याची प्रेक्षकाची
 इच्छा असतेच. पर्यटनातून रोजगार निर्मिती
 होते. राज्याच्या अर्थव्यवस्थेत भर पडते.

अनेकांना उदरनिवाहासाठी सधी निर्माण होते.
 म्हणून पर्यटन सुरक्षित आणि सुखदायी व्हावे
 ही काळाची गरज मानता येण्यात. पर्यटकांना
 होणाऱ्या अप्यातंमुळे अनेक ठिकाणे
 बदाम मानती जातात. नेसरिंग आपत्तीमुळे
 अप्यात होऊ शकतात. तथापि बन्याचदा
 पर्यटकांचा अतिउत्साह त्यांच्या अंगाशी
 आल्याचे दिसते. 'काही होत नाही.' अशी
 बोकिकी दाखवली जाते. सेलफी काढणे,
 रिल्स बनवणे, निसर्डाचा किंवा पाण्याच्या
 ठिकाणी अनाटाची धाडस करणे; प्रसंगी
 जीवाची खेळ ठरू शकते. तशा घटना
 अधूनमधून घटतात. सरकारचा नियोजित
 उडकातील 'पर्यटन मित्र' तो धोका
 पर्यटकांच्या लक्षात असून देश शकतील.

प्रसंगी अटकाव करण्याचा प्रयत्न करू
 शकतील. अर्थात त्यांचे प्रयत्न प्रभावी ठरणे
 पर्यटकांच्याच सहकार्यवर अवलंगून असेल.
 अनेक पर्यटनस्थळी धोक्याच्या सूचना देण्यारे
 फकल लावलेले असतात. स्थानिक लोक
 सूचना करतात. किंतु पर्यटक ते मनावर
 घेतात? तेव्हा, अशा पुढकारामगचा उद्देश
 पर्यटकांनी लक्षात घेण्याची गरज आहे.
 पर्यटनस्थळांची माहिती सर्वांना असतेच असे
 नाही. सर्वच ठिकाणी मार्गदर्शकांची सुविधा
 उपलब्ध असू शकेल असे नाही. ती उपीच
 सरकारी 'पर्यटन मित्र' दूर करू शकतील.
 अनेकां पर्यटनस्थळींतरीव्हाल उणीचा असू
 शकतात. पर्यटकांची काही निरीक्षण किवा
 तक्रारी देखवू असू शकतील. अनेक
 पर्यटक अनुभवी आणि प्रशिक्षित असतात.
 त्यांच्याकडे अनुभवाचा खजिना असतो. अशा
 बाबतीत पर्यटन मित्र सरकार आणि
 पर्यटक यांच्यातील ते दुवा ठरू शकतील.
 पर्यटनसंबंधीचा सरकारचा हा निर्णय
 तातडीने अमलात याचा, अशीच पर्यटकांची
 अपेक्षा असेल.

बागलीहार प्रकल्पाचे पाणी अडवणार

पहलगामवरील दहशतवादी हल्ल्यानंतर भारताने पाकिस्तानला त्याची जागा दाखवण्यासाठी सर्व बांजूनी मुकटदाबी सुरु केली आहे. सिंधू पाणीवाट पर्यटन रद्द केल्यानंतर वूल सरोवराचे पाणीही बंद करण्यात आले. आता त्यापूढे जाऊन चिनाब नदीवरील बागलीहार प्रकल्पाचे पाणीदेखील अडवण्याचा निर्णय भारत सरकारने घेतला आहे. पाकिस्तानासाठी हा आणखी एक मोठा धक्का मानला जात आहे.

जम्मू-काशीरमधील बागलीहार जंतरविद्युत प्रकल्प पुन्हा भारत आणि पाकिस्तानांच्यातील वाढाचा केंद्रीय ठरला आहे. जम्मूच्या रामबनमधील बागलीहार प्रकल्पातील मायाचे वहन नियंत्रित करण्याची क्षमता भारताकडे आहे. तसेच, झेलम नदीवरील किंशनगंगा प्रकल्पाबाबती ही भारत लवकरच कठोर निर्णय घेण्याचा तयारीत आहे.

सिंधू पाणीवाट करार १९६० मध्ये भारताते तत्कालीन पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू आणि पाकिस्तानचे राष्ट्रपती अयुब खान यांच्या पुढाकाराने करण्यात आला. या करारामुसार, रावी, बियास आणि सतलज नद्यांच्या पाण्याचे अधिकार भारताच्या नियंत्रणात देण्यात आले. तर सिंधू, चिनाब व झेलम नद्यांचा पाण्याचे अधिकार अवलंगून असेल. पान १० वर »»

► नवी दिल्ही | वृत्तसंस्था

जम्मू-काशीरमधील पहलगाम येथे पर्यटकांवर झालेल्या दहशतवादी हल्ल्यानंतर भारत आणि पाकिस्तान यांच्यातील तणाव शिंगला पोहोचला आहे. पाकिस्तानचात भारताकडून कठोर पारवेल उचलती जाती आहेत. पाकिस्तानची चूबूजूनी कोंडी करण्याची रणनीती आखण्याचे येत आहे. आज भारताने आणखीदी दोन महत्वपूर्ण प्रकल्पाचे पाणी अडवण्याचा निर्णय भारताकडून घेण्यात आला आहे. यासोबतच पाकिस्तानासाठी दोन बहुगा वाचाळ नेत्यांना भारताने झटका दिला. पाकिस्तान पीपल्स पार्टीचे अध्यक्ष बिलावल भुट्टो झरदारी आणि माजी पंतप्रधान इग्नान खान यांची इक्स' समाज माध्यमावरील खाती भारतात बंद करण्यात आली आहेत.

हवाई दलप्रमुख- पंतप्रधान भेट

पहलगाममधील दहशतवादी हल्ल्यानंतर भारताने पाकिस्तानविरोधात कठोर झूमिका घेती आहे. दोहोची देशांदरव्यापान तणावाची स्थिती निर्माण झाली आहे. या पार्श्वभूमीवर एअर चीफ मार्शल अमरप्रीत सिंग यांनी आज पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांची एक पाकिस्तानासाठी हा इशाराच ठराण आहे. एप्रिल महिन्यात भारताने नरेंद्र मोदी यांची घेट घेतली. हवाई दलाचे वरेष अधिकारी यांची यांत्रिकी यांत्रिकी घेतली. हवाई दलाचे वरेष पाकिस्तानासाठी चाचणी करण्यात आली आहे. पाकिस्तानची चाचणी केली. भारताच्या लडाऊ दिवांगी काल उत्तर प्रदेशातील गंगा एस्ट्रेस वेवर यशस्वीपणे नाईट लॉडिंग केली. यातून हवाई दलाने भारताची ताकद दाखवली. त्यापूळे हवा, पाणी आणि जमीन अशा तिन्ही टस्टारांवर भारताने पाकिस्तानाला आव्हान दिले आहे.

भुट्टो, इग्नान यांच्यावर डिजिटल स्ट्राइक

जम्मू-काशीरमधील पहलगाम दहशतवादी हल्ल्यानंतर निर्माण झालेच्या पार्श्वभूमीवर भारताने आज पाकिस्तानच्या दोन बहुगा नेत्यांना दणका दिला. पाकिस्तान पीपल्स पार्टीचे अध्यक्ष बिलावल भुट्टो झरदारी आणि माजी पंतप्रधान इग्नान खान यांची 'एक्स' समाज माध्यमावरील खाती भारतात बंद करण्यात आली आहेत.

बिलावल भुट्टो झरदारी यांनी नुकतीच भारताबदल गरल ओकली होती. पाकिस्तान पंतप्रधानांचे खाते दोन दिवसांपूर्वीच बंद करण्यात आले. भारताकडून पाकिस्तानविरोधातील डिजिटल स्ट्राइक अजूनही सुरुच ठेवल्याचे आजच्या कारवाईतून स्पष्ट झाले आहे.

पहलगाममधील दहशतवादी हल्ल्यानंतर भारत सरकारने पाकिस्तानविरोधात अनेक कठोर निर्णय घेतले. देशाच्या आयटीटी यांनी आरोग्यातील वारांना भारतातील पाकिस्तानी सरकारचे खाते ब्लॉक करण्याचा नियंत्रित आहे. पहलगाम हल्ल्यानंतर पाकिस्तानची असलेले सर्व राजनीतीक संबंध संघरणे, भारतातील पाकिस्तानच्या फेसबुक आणि यू-ट्यूब चॅनलवर बंदी घालणे, असे निर्णय घ्यायला सुरुवात केली आहे. दहशतवादी कारवायांविरुद्ध ठोस पावले उचलण्यास पाकिस्तानाला भाग पाडण्यासाठी ही कारवाई सुरु झाली आहे. त्याचे पुढचे पाऊल म्हूळून बिलावल भुट्टो झरदारी आणि माजी पंतप्रधान इग्नान खान यांचे नियंत्रण घेण्यात आले.

आज बारावी परीक्षा निकाल दुपारी एकपासून ऑनलाईन उपलब्ध

► पुणे | वृत्तसंस्था

इत्यात बारावीच्या फेब्रुवारी-मार्च २०२५ मध्ये जालेल्या परीक्षेकांचा निकाल महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ उद्या (दि.५) जाहीर कराण आहे. मंडळाने याबाबत आज अधिकृत घोषणा केली. निकाल जाहीर होणार आहे. यांच्या पालकांची धाकधूक वाढावली आहे. विद्यार्थ्यांना त्यांचा निकाल उद्या दुपारी १ वाजेपासून ऑनलाईन पाहता येणार आहे.

येथे निकाल पाहता येणार

mahahscboard.in
 mahresult.nic.in
 hscresult.mkcl.org
 msbshse.co.in
 mh-ssc.ac.in
 ssboardpune.in
 sscresult.mkcl.org
 hsc.mahresults.org.in

यांदा बारावीची परीक्षा दरवर्षीपैकी १० दिवस लवकर पान १० वर »»

पंत्याण्णव दिवस